Raadsvoorstel

onderwerp	Meerjarenbegroting 2027-2030 gemeente Zevenaar
zaaknummer	Z/26/516330
documentnummer	INT/26/1311798
portefeuillehouder	A. Boone
portefeuille	Financiën

1. Samenvatting

Wij bieden u de meerjarenbegroting 2027-2030 ter vaststelling aan. Het is de eerste begroting van ons college van de bestuursperiode 2026-2030. De ambities van de coalitie uit het akkoord "Hart voor dorp en stad, samen bouwen aan de toekomst", hebben wij uitgewerkt in een collegeprogramma. Hoe we dit doen en wat dit gaat kosten hebben we verwerkt in de nu voorliggende meerjarenbegroting 2027-2030. De meerjarenbegroting laat in 2027 en in 2030 een structureel sluitend resultaat zien. Op basis van de provinciale toezichtvoorschriften moet minimaal het eerste jaar 2027 óf het laatste jaar 2030 structureel en reëel sluitend zijn. De nu voorliggende meerjarenbegroting voldoet hieraan. In 2027 was het aanvankelijke resultaat negatief. Wij vangen het tekort in 2027 op met een eenmalige onttrekking aan de algemene reserve van € 1,2 miljoen.

2. Aanleiding

De artikelen 189 tot en met 195 van de Gemeentewet regelen de bevoegdheid van de gemeenteraad tot het jaarlijks vaststellen van de gemeentelijke begroting. De raad ziet erop toe dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is of dat dit evenwicht binnen de looptijd van de meerjarenbegroting tot stand zal worden gebracht.

3. Beoogd effect

Bij elk programma in de begroting geven wij aan wat de doelstellingen zijn en wat het beoogd effect van de inhoudelijke programmadoelstelling is.

4. Argumenten

1.1 Wij geven uitvoering aan ons collegeprogramma
De afgelopen maanden werkten wij aan ons collegeprogramma, waarin we de hoofdlijnen uit het coalitie akkoord "Hart voor dorp en stad, samen bouwen aan de toekomst" van Lokaal Belang, PRO, VVD, D66 en CDA hebben vertaald naar concrete ambities, doelstellingen en resultaten. In deze meerjarenbegroting is het voorgestelde collegeprogramma verwerkt met de bijbehorende financiële vertaling.

1.2 De meerjarenbegroting 2027-2030 is structureel en reëel sluitend
Op basis van de voorschriften van de provinciale toezichthouder moet minimaal het eerste of het laatste jaar van de meerjarenbegroting structureel sluitend zijn. Wij constateren dat 2027 én 2030 sluitend zijn. Hiermee voldoen wij aan de voorschriften van de provincie. Ook voldoen wij hiermee aan de financiële

uitgangspunten die zijn opgenomen in de "informerende brief over Arhi-toezicht en een gemeentelijke herindeling" van de provincie d.d. 10 september jl. Deze brief geeft aan dat het eerste én laatste jaar sluitend zijn.

1.3 De financiële ruimte is beperkt
Zoals aangegeven in de kaderbrief 2027 zijn er meerdere ontwikkelingen die in relatie staan tot elkaar en elkaar versterken. Wij noemen de effecten van de oorlog in Oekraïne. Ook onzekerheid over de hoogte van de algemene uitkering heeft invloed op de financiële ruimte. Doordat de financiële ruimte beperkt is hebben wij voor wat betreft het collegeprogramma (in lijn met het coalitieakkoord) in deze begroting een aantal uitgangspunten gehanteerd: kan oud voor nieuw worden toegepast, is eerst beleid dan geld een mogelijkheid, heeft de post meerwaarde in het licht van de herindeling/nieuwe gemeente en is sprake van planningsoptimisme.

2.1 Aanwending van de algemene reserve om het financiële tekort in 2027 eenmalig te compenseren
In 2027 hebben wij het aanvankelijk ontstane financiële tekort eenmalig opgevangen met een onttrekking aan de algemene reserve. Conform de BBV regelgeving kan het vrije deel (surplus) in de algemene reserve alleen in 2027 worden ingezet voor het dekken van structurele lasten. Wij stellen voor om een bedrag van € 1.169.0000 te onttrekken (inkomst) waarmee het structurele begrotingssaldo in 2027 op € 0 uitkomt en daardoor sluitend is.

3.1 Om structurele bestedingsruimte te creëren in de begroting kan een bestemmingsreserve afschrijvingslasten gevormd worden
Het instellen van bestemmingsreserves is voorbehouden aan de raad. Door voor de investering "vervangen hardware werkplekken 2027" een bestemmingsreserve afschrijvingslasten te vormen dekken we de jaarlijkse afschrijvingslasten van deze investering. Doordat de afschrijvingslasten van deze investering in het verleden als nadeel in de begroting zijn opgenomen, levert dit nu een voordeel op. Dit voordeel van structureel € 82.000 is nodig om te komen tot een reëel en structureel sluitende meerjarenbegroting 2027-2030.

4.1 Wij werken een (subsidie)regeling uit voor stads- en dorpsontwikkeling en vormen voor het uitvoeringsbudget een bestemmingsreserve
Het instellen van bestemmingsreserves is voorbehouden aan de raad. We werken een (subsidie)regeling uit voor stads- en dorpsontwikkeling met een duidelijk budget, heldere regels en een goed proces voor beoordeling. Ook richten we een kernteam leefbaarheid in dat integraal initiatieven uit de samenleving beoordeelt en begeleidt. Door voor het uitvoeringsbudget een bestemmingsreserve te vormen van € 500.000 blijven deze middelen voor dit doel beschikbaar. Voor het inzetten van deze bestemmingsreserve komen we met voorstellen.

5.1 Het vaststellen van de investeringsbudgetten is een bevoegdheid van de gemeenteraad
Wij vragen u om in te stemmen met het meerjareninvesteringsplan (MJIP) voor de jaren 2027-2030. Hierin vermelden wij de voor de komende vier jaren reeds geplande en nieuwe investeringsbudgetten. Het MJIP is bedoeld voor de bewaking van de planning en de voortgang van deze investeringen. De bijbehorende kapitaallasten zijn verwerkt in de meerjarenbegroting. Het MJIP wordt jaarlijks geactualiseerd en door u vastgesteld bij de begroting. In het MJIP is een kolom "separaat voorstel" opgenomen. Wanneer in deze kolom een "ja" is ingevuld dan komen wij bij u terug met een separaat raadsvoorstel om het betreffende investeringsbudget aan te vragen.

5. Kanttekeningen
n.v.t.

6. Alternatieven
n.v.t.

7. Planning en evaluatie
De meerjarenbegroting is een standaard onderdeel van de P&C-cyclus. Door middel van tussentijdse voorgangsrapportages en de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid, de mate waarin doelen zijn behaald, de bereikte resultaten en de financiële positie. Voor de volledigheid merken wij op dat wij in de jaarstukken 2026 nog verantwoording afleggen over het collegeprogramma 2022-2026.

8. Communicatie

De meerjarenbegroting 2027-2030 stellen wij digitaal ter beschikking via de portal / website: https://zevenaar.pcportal.nl/ . Bij dit raadsvoorstel treft u de begroting in pdf-formaat aan, zodat u ook op deze wijze kennis kunt nemen van de inhoud. In dit format treft u op meerdere plaatsen een herhaling van teksten aan. Dit is een technisch gevolg van het werken met een website.

9. Financiële gevolgen

Het actuele financieel meerjarenbeeld op grond van de meerjarenbegroting 2027-2030 is als volgt:

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Primitieve begroting 2026-2029	44	185	-887	1.345	1.292
1e Voortgangsrapportage 2026	1.113	-301	56	72	1.628
2e voortgangsrapportage 2026	425	1.945	-273	-596	-65
Wijzigingen tot de begroting 2027-2030	0	404	-381	59	86
Stand tot de begroting	**1.582**	**2.232**	**-1.485**	**880**	**2.941**
1. Autonome ontwikkelingen	0	-1.272	-733	-418	-1.622
2. Actualisatie bestaand beleid	0	-129	-175	-656	-877
3. Nieuw beleid	0	-501	-442	-285	-296
5. Mutaties < € 100.000	0	-186	-119	-92	-118
Totaal mutaties begroting	**0**	**-2.087**	**-1.469**	**-1.451**	**-2.913**
Saldo meerjarenbegroting 2027-2030	**1.582**	**145**	**-2.954**	**-572**	**28**
Eliminatie incidentele baten en lasten		-145	50	0	0
Structureel begrotingssaldo		**0**	**-2.904**	**-572**	**28**

Het saldo van de meerjarenbegroting in 2027 komt uit op een voordeel van € 145.000. Het effect van de incidentele baten en lasten is negatief in 2027. Per saldo is het structureel begrotingssaldo 2027 positief. Dit leidt tot een structureel sluitend begrotingssaldo.

In 2027 hebben wij het aanvankelijke financiële tekort eenmalig opgevangen met een onttrekking aan de

algemene reserve. Conform de regelgeving kunnen we het surplus van de algemene reserve inzetten voor het dekken van structurele lasten voor een bedrag van afgerond € 1,2 miljoen. Deze onttrekking (voordeel) is onderdeel van de mutaties "actualisatie bestaand beleid". Daarmee is ook het structurele begrotingssaldo in 2027 sluitend.

Kijkend naar het meerjarenperspectief zien we in 2028 duidelijk het ravijnjaar terug. Dat 2029 toch weer minder negatief is komt door de maatregelen in de Financieel Gezonde Toekomst.

Begin 2027 brengt de deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd (commissie Van Ark) een zwaarwegend advies uit over de verhouding tussen kosten en beschikbare middelen in het sociaal domein. De uitkomsten hiervan zijn bepalend voor de toekomstige financiering van de jeugdzorg. In de meicirculaire 2025 ontvingen wij voor 2027 een bedrag van € 1,2 miljoen. In het Overhedenoverleg van 13 april jl. heeft het kabinet de afspraak rond de commissie-Van Ark herbevestigd. Daarbij heeft het kabinet onderstreept dat dit advies zwaarwegend en maatgevend is. Het is mogelijk dat in de Voorjaarsnota 2027 en daarmee in de meicirculaire 2027 (gedeeltelijk) compensatie zal volgen. Dit kan mogelijk voor 2028 en verder enige financiële verlichting bieden maar is onzeker. Wij mogen hier van de provincie geen stelpost voor opnemen.

De mutaties die zijn verwerkt in deze meerjarenbegroting bestaan uit autonome ontwikkelingen, actualisatie bestaand beleid, nieuw beleid en mutaties kleiner dan € 100.000. De voorstellen die volgen uit het collegeprogramma hebben wij voor de overzichtelijkheid opgenomen onder het kopje nieuw beleid. Conform onze financiële verordening verstrekken wij geen toelichting meer bij mutaties kleiner dan € 100.000. Het overzicht 'Financieel meerjarenbeeld' geeft een volledig beeld van alle financiële ontwikkelingen die in deze begroting zijn opgenomen. Uiteraard vindt u deze mutaties ook terug bij de programma's onder het kopje 'Wat kost het?'.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

1. INT/26/1313294	Meerjarenbegroting 2027-2030 gemeente Zevenaar
2. INT/26/1313295	Begroting in 1 oogopslag
3. INT/26/1311799	Raadsbesluit meerjarenbegroting 2027-2030 gemeente Zevenaar

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk